

Pierwsze tegoroczne spotkanie Forum Doradców Sadowniczych

Pierwsze w tym roku Forum Doradców Sadowniczych (fot. 1) zorganizowane przez firmę Bayer CropScience odbyło się 12 maja w Przypkach koło Tarczyna. Tematami, które zdominowały wystąpienia prelegentów oraz wywołały długą dyskusję był parch jabłoni, strategia antyodpornościowa oraz tematyka związana z rejestracją środków ochrony roślin. Wszystkich interesowały także plany firmy Bayer CropScience dotyczące wprowadzanych do obrotu nowych preparatów oraz działań związanych z rozszerzaniem rejestracji dostępnych środków ochrony roślin.

Wysiewy bez infekcji

Parch jabłoni był głównym tematem wystąpienia dr Beaty Meszki z Instytutu Ogrodnictwa ze Skierniewic. Jak informowała prelegentka ten rok zapowiadała się na bardzo trudny, jeśli chodzi o zwalczanie tej groźnej choroby z uwagi na duże źródło chorobowe po minionym roku. Choć w początkowym okresie wegetacji zanotowano kilka istotnych wysiewów zarodników workowych parcha jabłoni, to nie we wszystkich przypadkach były warunki sprzyjające infekcji. W centralnej Polsce najsilniejsze infekcje zanotowano w drugi dzień Świąt Wielkanocnych. Nawet, jeśli wcześniej drzewa były zabezpieczone preparatami kontaktowymi, to mimo wszystko należało jeszcze wtedy wykonać zabiegi preparatami o działaniu interwencyjnym w połączeniu z preparatami kontaktowymi. Jak informowała prelegentka mimo tak wydawałoby się łatwego sezonu ochrony przed parchem jabłoni na początku maja, w niektórych sadach były już widoczne objawy chorobowe z infekcji jakie miały miejsce 11–12 kwietnia (plamy widoczne około 1 maja) oraz z infekcji w dniach 24–25 kwietnia (plamy widoczne około 10 maja). **Szacuje się, że po tych infekcjach pozostało jeszcze w owocnikach około 20% zarodników workowych i jeśli tylko wystąpią warunki sprzyjające wysiewom (opady deszczu, temperatura), w ciągu najbliższych dni wszystkie zarodniki się wysieją.** Warto przypomnieć również, kiedy mogą pojawić się objawy parcha jabłoni, jeśli nie zastosowano właściwej ochrony i doszło do infekcji: przy średniej temperaturze 8–10°C objawy choroby widoczne są już po 16–18 dniach (wymagane zwilżenie 12–19 godz.); w temperaturze 18–21°C po 8–10 dniach (zwilżenie około 9 godz.).

Jak informowała dr Beata Meszka dobrze również, że w kraju jest coraz więcej profesjonalnych informacji przekazywanych sadownikom przez doradców sadowniczych pozyskiwanych z coraz większej liczby stacji meteorologicznych. Stacje te często tworzą różnego rodzaju sieci, a informacje np. dotyczące koniecznych do wykonania zabiegów ochrony wyznaczane są w oparciu o program symulacyjny RIMpro.

Obecni na spotkaniu doradcy z różnych regionów Polski zwracali jednak uwagę na to, że sadownicy otrzymując gotowe zalecenia powinni zawsze zachowywać zdrowy rozsądek i dopasować je do konkretnych warunków gospodarstwa i fazy fenologicznej w jakiej znajdują się uprawiane rośliny.

W tym roku dotyczyło to np. zabiegów przeciwko parchowi jabłoni czy szarej pleśni – gdy w centralnej Polsce jabłonie przekwitwały i konieczne były zabiegi przeciwko tym chorobom, to na północno-wschodnim obszarze kraju drzewa były dopiero w fazie różowego pąka.

Dobłą informacją dla wielu sadowników jest to, że dzięki stosowaniu w coraz większej liczbie gospodarstw strategii antyodpornościowej m.in. przemiennemu stosowaniu fungicydów z różnych grup chemicznych czy używania gotowych mieszanin fungicydów z różnych grup chemicznych, stwierdza się spadek odporności grzyba *Venturia iaequalis* na wiele substancji aktywnych. Potwierdzają to wyniki badań realizowanych w Instytucie Ogrodnictwa w Skierniewicach i dotyczą one np. strobiluryn czy anilinopirymidyn. Według dr Beaty Meszki, jeśli sadownicy będą przestrzegać strategii antyodpornościowej można liczyć na to, że ilość form odpornych sprawcy parcha jabłoni na stosowane w sadach fungicydy będzie malała. Może się do tego przyczynić coraz większa ilość pojawiających się na rynku preparatów wpisujących się w strategię antyodpornościową.

Do ich grona zalicza się m.in. nowy fungicyd **Flint Plus 64 WG**, który zawiera dwie substancje czynne: kaptan i trifloksystrobinę. Jak informowała prelegentka preparat ten stosowany w dawce 1,85 kg/ha wykazywał w doświadczeniach prowadzonych w IO w Skierniewicach wysoką skuteczność w zwalczaniu parcha jabłoni oraz mączniaka jabłoni. Preparat ten poleca się stosować maksymalnie 3 razy w sezonie od fazy zielonego pąka do fazy dojrzewania owoców. Flint Plus 64 WG jest także obecnie jednym z najlepszych preparatów do zwalczania mączniaka jabłoni.

Z informacji przedstawionych przez Tomasza Gasparskiego (fot. 2) z firmy Bayer CropScience na podstawie analizy tegorocznego sezonu ochrony realizowanego w sadach doświadczalnych tej firmy zlokalizowanych w centralnej Polsce oraz na Podkarpaciu wynika, że

w tym sezonie optymalnym terminem pierwszego zabiegu fungicydem **Flint Plus 64 WG** są **najbliższe dni – w centralnej Polsce oraz na Podkarpaciu – będzie to połowa maja**. Należy także wiedzieć, że Flint Plus 64 WG szczególnie dobrze zabezpiecza zawiązki owocowe przed parchem i mączniakiem jabłoni.

Szkodniki

Tomasz Gasparski podał również zalecenia dotyczące zwalczania szkodników w najbliższych tygodniach. **Połowa maja to dobry termin zastosowania preparatu Calypso 480 SC do zwalczania mszyc, owocnic oraz toczyka**. Przystępując do zwalczania mszyc po kwitnieniu ważne jest, aby preparat ten zastosować w początkowym etapie zasiedlana uprawy przez tą grupę szkodników, co gwarantuje wysoką skuteczność zabiegu. Z kolei stosując ten preparat w czerwcu zwalcza się pierwsze pokolenie owocówki jabłkówekczki (termin zabiegu należy wyznaczyć na podstawie odłowów tego szkodnika w pułapki feromonowe – około 7–10 dni po maksimum lotów). Pan Tomasz Gasparski zwracał również uwagę na strategię antyodpornościową dotyczącą zwalczania szkodników, i przestrzegał aby preparatów z grupy, do której należy Calypso 480 SC nie stosować częściej jak 2 – 3 razy w sezonie.

Jak informował Mirosław Korzeniowski (fot. 3) z firmy Bayer CropScience **w tym roku Envidor 240 SC zgodnie z nową etykietą może być stosowany nie tylko do zwalczania przedziorków ale również pordzewiaczy na jabłoniach**. Firma wnioskuje również o rozszerzenie etykiety rejestracyjnej o zwalczanie przedziorków na śliwach. Prelegent przedstawił także zalecenia IRAC (*Insecticide Resistance Action Committee*) dotyczące stosowania akarycydów i związanej z nimi strategii antyodpornościowej. W tym celu powinno się akarycydy o podobnym mechanizmie działania używać jeden raz w sezonie. Przystępując do zwalczania przedziorków najlepiej było w sadach zagrożonych tym szkodnikiem wczesną wiosną (faza pęknięcia pąków – zielonego paka) zastosować preparaty olejowe. Z kolei okres po kwitnieniu jest bardzo dobrym terminem zastosowania preparatu Envidor 240 SC. Wtedy też jest najwięcej form larwalnych, jest to także dobry moment do zwalczania pordzewiacza jabłoniowego. Z uwagi na niewielkie jeszcze w tym czasie ulistnienie drzew jest szansa na dobre pokrycie cieczą roboczą opryskiwanych roślin i skuteczne wyeliminowanie agrofagów z uprawy.

Ważne zmiany

Mirosław Korzeniowski z firmy Bayer CropScience omówił również nowe przepisy dotyczące ochrony roślin, jakie zaczną już w tym roku obowiązywać w Polsce. Najważniejsze to rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady 1107/2009 modyfikujące procedurę dopuszczenia do obrotu środków ochrony roślin. Przewiduje ono:

- a) Ustanowienie 3 stref współpracy w zakresie rejestracji ś.o.r.– Polska znajdzie się w strefie centralnej z takimi krajami jak Belgia, Czechy, Niemcy, Irlandia, Luksemburg, Węgry, Holandia, Austria, Rumunia, Słowenia, Słowacja i Wielka Brytania.
- b) Ustanowienie 1 strefy w całej UE dla zapraw nasiennych i upraw pod osłonami.
- c) Wprowadzenie mechanizmu wzajemnego uznawania zezwoleń na wprowadzanie ś.o.r. do obrotu.

M. Korzeniowski poinformował także o pozaetykietowej rejestracji preparatu **Calypso 480 SC w ramach upraw małoobszarowych** na wniosek Stowarzyszenia Producentów Borówki Amerykańskiej. Preparat ten uzyskał zezwolenie na stosowanie w borówce wysokiej do zwalczania różnych gatunków mszyc w dawce 0,2 l/ha w 1000 l/wody/ha. Zabieg ten należy wykonać po pojawieniu się pierwszych kolonii mszyc na borówce i tylko jeden raz w sezonie. Karencja tego preparatu to 21 dni. Obecnie wniosek na pozaetykietową rejestrację preparatów będących w ofercie firmy Bayer CropScience, zgłosiło również m.in. Stowarzyszenie Przetwórców Owoców i Warzyw i dotyczy on preparatu **Zato 50 WG do stosowania w porzeczce i agrestie**. Preparat ten wykazuje doskonałą skuteczność w zwalczaniu mączniaka amerykańskiego agrestu na porzeczki i agrestie, wykazuje również wysoką skuteczność w zwalczaniu antraknozy i rdzy na liściach porzeczki. Jak powiedział Mirosław Korzeniowski, jeśli zgłaszane wnioski będą pozytywnie i szybko rozpatrywane w departamentach MRiRW odpowiedzialnych za takie rejestrację, możliwe, że producenci wielu gatunków w końcu doczekają się preparatów, które umożliwią im skuteczne zwalczanie chorób i szkodników.

Przedstawiciele firmy Bayer CropScience przestrzegali również przed podróbkami i prosili o uczulenie sadowników przed korzystaniem z tzw. okazji. Te jak się bowiem okazuje często przynoszą więcej strat niż korzyści i nie zawsze są tańszymi rozwiązaniami. Bardzo ważne jest dokładne czytanie etykiety, dotyczy to szczególnie preparatów, jakie sprzedawane są zagranicą. Należy wiedzieć m.in. o tym, że różnie w poszczególnych krajach podaje się dawki

np. w Niemczech wyliczane są one na 1 metr wysokości korony, a w Belgii czy Holandii na jeden hektar powierzchni liści. Trzeba także uważać na podobne nazwy preparatów, które w różnych krajach mogą występować w różnych formułacjach i przez to inaczej działać niż ich odpowiedniki zarejestrowane w Polsce.

Fot. 1.
Uczestnicy pierwszego w
tym roku Forum
Doradców
Sadowniczych.

Fot. 2.
Tomasz Gasparski z firmy Byer
CropScience mówił nie tylko o
chorobach i szkodnikach, ale również
o skutkach majowych przymrozków.

Fot. 3.

Mirosław Korzeniowski z firmy Bayer CropScience mówił o czekających producentów zmianach w ustawie o ochronie roślin oraz o nowościach w ofercie firmy Bayer CropScience.

